Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 73.
Archiwum Ostapa Ortwina

146. Korespondencja Ostapa Ortwina. Listy Róży Katzenellenbogen do Ostapa Katzenellenbogena (Ostapa Ortwina) 1915 (23).

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

2010

Львівська біб-ка АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
№ Орт. 146/п. 14

Катценелленбоген Роза
(Katzenellenbogen Róza)

Листи

до Катценелленбоген (Ортвіна) Остапа.

1915
Львів

22 л., 23 арк. + 1 конв.
м. пол.

20/XI

Piątek 12/XI 915

Mój Dziosku! Oba Twoje listy ostatnie przyszły względnie wcześnie bo już na piąty dzień - było to już niespodzianką. - Ogromnie ucieszyłam się jednak że wyjeżdżacie z Derecske ale chciałabym już mieć pewność że tutaj. Słyszę ze wszystkich stron, że wszyscy z tych romantycznych miejscowości koło Debreczyna wyjeżdżają, ale w różne strony świata, bardzo się boję aby i Was nie wysłali gdzieś dalej - w tym czasie wszelakich zmieszań aby się to nam tylko nie przytrafiło. Bardzo mi już tęskno Kociuneczku. —

U nas także jeszcze ani śladu zimy, śniegu nie widzieliśmy dotychczas wcale, wciąż jesień przecudnie pogodna.

Prenumeratę „Wieczornej" odnowiłam, przyślą Ci regularnie codziennie, boję się tylko że czasem gdzieś utknie po drodze

Otrzymaj: Śr., Całuję Cię mocno Lwika

1'30
3'99
3'80
18'89
1'30
1'80
3'99
7'09
14'

1'30
1'80
3'10
6'20

12/XI 15

K. u. k. Militärzensur
[illegible]berg.

Feldpostkarte.

Absender
Odesilatel
Nadawca
Посилаючий
Mittente
Pošiljatelji
Pošiljać
Presentator

Pina Katzenellenbogen
z Lwów (Galizien)
Mikołaja 1/4

FELDPOSTAMT

Wielmożny Pan
Oskar Katzenellenbogen
Einj. Freiw.
in
(Ungarn) Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.

2

Piątek 27/IX 915

Mój Dziosku! Posyłam Ci równocześnie z tą kartką wycinek z „Kurjera" w sprawie służby pospolitaków [illegible] jak Ty właśnie do kategorji mindertauglich. Spróbuję także wysłać kilka gazet, może uda się że dojdą do Ciebie, choć dowiesz się z nich teraz niewiele. Zachwyt Twój dla karabinów bardzo mnie za„ niepokoił, przeraził, zmartwił. List dłuższy może jutro.

Ja całuję mocno

Kocik

24/9 15

Feldpostkarte

K. u. k. ...
Lemberg

LEMBERG 1
LNO

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
ul. Ossolińskiego N. 4

Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen
Einj: Freiw.
in Derecske bei Debreczin
Ungarn
55 Inf. Reg. III Ersatz Comp.
Einjährigenzug

Feldpostamt

3

13/9 15

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Rózia Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
ul. Kołłątajego N 4

FELDPOSTAMT

Feldpostkarte.

k. u. k. Militärzensur
Lemberg.

Wohlg. Herrn

Oskar Katzenellenbogen

in

Dereczke (Ungarn) bei Debreczin

1115

III Ersatz-Companie, Einjährigerzug
55 Inf. Reg.

[illegible] 13/II 915

Mój Dziośku! Pisałam Ci już do Rzeszowa, zaraz po otrzymaniu Twoich pierwszych kartek, dnia równocześnie (8/II) ale jak z późniejszej się dowiedziałam już Cię tam nie było, więc posłali dalej. Przez cały czas bardzo się niepokoiłam, czekałam [illegible] że z drugiego listu już przynajmniej coś pewnego będę wiedziała. Może Ci czegoś potrzeba, może Ci coś posłać? Stąd mogę Ci donieść że zimno, deszcz, jesień, zapowiedź zimy bez końca. Komisya [illegible] przysłała mi arkusz aby się zgłosić po pieniądze nawet zdaje się przekazem uda się to zrobić. Egzekucya także już zatwierdzona, S. był u adwokata i oświadczył że żadnych trudności nie będzie robił, tak że zapewne w tych dniach pieniądze dostanę. Całuję Cię mocno, [illegible]

4

K. u. k. Militärz
Lemberg.

16/9 15

FELDPOSTK

Absender
Odesilatel
Nadawca
Посилаючий
Mittente
Pošiljatelj
Pošiljać
Presentator

Wielmożny

Oskar Katzenellenbogen

in

(Ungarn) Debrecske bei Debreczin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.

Einjährigerzug

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
Szymona Konarskiego
Nr. 4

FELDPOSTAMT

Czwartek 16/IX 915

Mój Dziósku! Pisałam Ci już dwa razy i do Koszeg i tam gdzie teraz jesteś, do niedzieli przynajmniej jedną powinieneś był otrzymać dostać, nie wiem chyba wolę nie doszły. Niestychanie się ucieszyłam wszystkiem ... Ot widzisz, a widzisz. Najlepiej jak się stać mogło. Gdyby to tylko już było pewne. I do jakiej miejscowości byś był przydzielony. Miałam nadzieję że tak wypadnie ale jednak byłam tak niespokojna. W tym wystąpił Karlkarl pisałam Ci że z Komisyi zasiłkowej zawiadomiono mnie aby się zgłosić po pieniądze, dalej że egzekucya jest załatwiona, że P. był u adwokata i oświadczył że nie będzie robił żadnych trudności w podjęciu tych pieniędzy. Spróbuję się dowiedzieć czy zasiłek ten wynosi teraz więcej w każdym razie gdyby mi wypłacili wedle dotychczasowej normy reszta by nie przepadła. Mieliśmy tutaj także jeden dzień słonecznej, ciepłej pogody, Zobaczymy czy tak zostanie, ale złudzenie, lato już nie wróci. Szalenie ... tulą się do ~~[illegible]~~ golenia. Dzięki te ... ...

5

22/9 15

Absender:
Odesilateb
Nadawca:
Mittente:
Posiljatelj:
Posiljač:
Presentator:

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
ul. Szymona [illegible]
n. 4

Feldpostkorrespondenzkart

K. u. k. Militär ...

Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen
in Einj: Freiw.

(Ungarn) Derecske (bei Debreczin)

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

Środa 22/IX 915

Mój Dziośku! Otrzymałem dzisiaj Twój list i zaraz odpisuję
bo chcę Ci posłać pozdrowienie i pocałunki i kilka słów
w sprawie która jest ważna. Już kilka razy Ci pisałem że P.
był u adwokata i że właśnie oświadczył że nie będzie robił
żadnych trudności w podjęciu tych pieniędzy ale już dobre dwa
tygodnie minęły jak przyszła uchwała ze sądu o zezwoleniu
na egzekucję a ja dotychczas pieniędzy nie dostałem.
Wczoraj byłem powtórnie u adwokata, powiedział że jeszcze
nie podjął, że P. chce zapłacić także resztę i wtedy wszystko
razem mi doręczy, czy Ty dałeś pełnomocnictwo na tę
resztę prócz sumy złożonej w banku? Odpisz w liście jak
najprędzej, bo to przychodzą pracownicze zamknięte (do adwokata
na razie nie pisz, bo może w tym czasie jeszcze dostanę. Za [illegible]

Lemberg 1

R 429

Feldpost

29/9 15

6

4/10

Adresse: Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen

(Ungarn) in Derecske Győj. Inm. bei Debreczin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp. Einjährigenabtlg

K. u. k. Militärzensur Lemberg

440

ABSENDER

Name: Róża Katzenellenbogen

Truppenkörper: in Lemberg (Galizien)

Feldpostnummer: ul. Szymona Okólskiego N. 4

K. u. k. Militärzensur Lemberg.

DERECSKE

Środa, 29/IX 915

Mój Dziubku! Sen Twój z soboty zrobił na mnie wprost wstrząsające wrażenie, trzęsłam się cała. Bo coś dziwnego. W istocie miałam przykrość w tym czasie mniej więcej, ostatecznie była bagatela, ale przy pewnem podrażnieniu nerwowem które mnie stale nie opuszcza to mnie bolało, nie mogę Ci opowiedzieć i proszę Cię nadewszystko nie pytaj mnie o to, może kiedyś, a tem mniej w otwartych kartkach, bo nie chciałabym, aby wiedział ktoś że w ogóle coś przykrego mi się zdarzyło. Zresztą już naprawdę sama o tem nie myślę. Że Ci się tak śniło, dlatego pewnie, bo odczułeś to przed tym dniem lub kilka dni; może nawet nie uświadamiając sobie jasno, i jest to dla mnie równocześnie osłodą i pokrzepieniem, bo czuję Twoją opiekę aż na tak daleką przestrzeń i teraz wiem że nic złego mi się tu stać nie może. Czasem kiedy wracam pod wieczór do domu wspominam z Tobą i patrzę w gwiazdy, a wieczory przez cały miniony tydzień były ciepłe i piękne i jak jest smutno dobrze jest patrzeć w gwiazdy, bo to przynosi uspokojenie.

Skarżysz się że pisałam dotychczas tylko dwie kartki

a już pisałam już coś pięć czy sześć razy, może jeszcze dostaniesz, a tydzień prawie jak mówiłeś byłam czekała na nowy adres. Pisałam Ci że czasem chodzę do cukierni raz albo dwa razy w tygodniu z Mayerową, czasem sama. Spotykałam tam także Rettingerów jakąś kuzynkę (jej), znam ją z dawnych jeszcze czasów, przyjechała z Wiednia, i dowiedziałam się że Rettinger pracuje w intendanturze i na froncie wcale nie był, kiedy odjeżdżała przesłałam im przez nią ukłony. Baron jest tu w szpitalu, był ranny ale już chodzi po mieście, pytał się o Ciebie bardzo serdecznie, podałam mu adres, bo się wybiera z pisaniem do Ciebie. W niedzielę chodzę i ja także do Romy i tam raz rozmawiałam z Dia„mandem (był tu chwilowo) opowiadał o świętych i pan„nych „mądrzejszych", prosił by Cię pozdrowić. Teraz czekam z niesłychaną niecierpliwością wyniku tego jeszcze trzeciego asenterunku, gdybyś został znowu uznany jako „minder„tauglich", to trzeba by się starać byś został przydzielony sto„sownie do swego talentu i zdolności; przecież tam Cię znają F. z Thurzów mówił mi że mógłbyś od nich, czy też że i z innych redakcji w których pracowałeś przedłożyć poświadczenie i wnieść podanie, to że miałeś w papierach wymienione że jesteś z zawodu literatem może być niewystarczające, a przecież tam byłbyś najpożyteczniejszy i dla Ciebie byłoby to naj„lepiej. Kuchnię dla dzieci [illegible] i wygląda na pewne, [illegible] wyobrażam sobie, moje drogie dziecko. Ja całuję mocno Kochany

27/XI 14

7

Absender:
Odesilatel:
Nadawca:
Mittente:
Posiljateli:
Posiljac:

Róża Katzenellenbogen
Lwów
ul. [illegible] 4

FELDPOSTKARTE

K. u. k. Militärz[ensur]
Lemberg.

Wielmożny
Oskar Katzenellenbogen
Einj.-Freiw.
Bielitz-Biała
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenkurs

Czwartek 25/XI 915

Mój Dziubku drogi! Nareszcie już wiem gdzie twoja nowa siedziba
a może jeszcze jesteś w drodze. Tych kilka dni niepewności
i niemożność pisania do Ciebie, zwiększyły jeszcze mój stały
niepokój. Dostałeś się do Lwowa, ale w każdym razie
cieszę się bardzo, bo w porównaniu z Dereczką jest to
o wiele lepiej, bo i bliżej i większe miasto i łatwiej się
dostanę do Ciebie. Wszystkiego kilka godzin od Krakowa i zdaje
mi się, że nie ma już teraz tak wielkich trudności w uzyskaniu
mi pozwolenia na wyjazd, spróbuję się dowiedzieć. Boże
już cztery roku prawie jak Cię nie widziałam Dziubku
Jeśli nie wyjechaliście stamtąd w niedzielę, to może jeszcze
dostałeś moją ostatnią kartkę, którą wysłałam w tej myśli
aby Ci przyniosła na urodziny moje gorące pocałunki. A tak tęsk-
kim w tym dniu i w ostatnią niedzielę jak może nie, przez cały czas
niczej troszeczkę. I tak intensywnie myślałam o Tobie i czułam Cię tak
blisko, omal że Cię dotykałam. Chciałabym przyjechać
do Ciebie z pieską

8

4/12 15

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Feldpostamt

Róża Katzenellenbogen
Lwów (Lemberg)
Ossolińskich 4

Feldpostkarte.

Wielmożny
Oskar Katzenellenbogen
Einj. Freiw.
Nikelsdorf bei Bielitz
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

K. u. K. Militärzensur
Lemberg

Środa 1/XII 915

Mój Dziubku drogi! Wczoraj wieczór dowiedziałam się z Twej
Kartki ze środy że jesteś jeszcze wciąż na wyjezdnem, że jednak nie
do innej odległości zmniejszonej. Ja tymczasem pisałam już do
Białej dwa razy, ale wobec tego Karlek był zapewne nie będziesz
mógł odebrać. Pisałam Ci żebyś chciałbyś abym do Ciebie przyjechała, że
się wybieram i staram o paszport. Myślałam tak niemal przez tydzień
ale zdaje się o parę dni później, bo muszę czekać listu od Ciebie
starczy aby mieć pewność dokładnej pozycji, może się jeszcze w ostatniej
chwili coś zmieniło i nie zastałabym Cię w Nikelsdorf. Przykro mi niezmiernie
że nie dałeś sobie jakoś poradzić z futerkiem, gdyby mieli zamiennie na inne
to można takie kupić, to jest bagatela, daj to uszyć tak tymczasowo, jak
przyjadę to Ci załatwię. Wyobrażałam sobie jak Ci musi być zimno i bolałam z tego
powodu, i nawet sobie już przestałam myśleć jak ciężko Ci musi być teraz
w taki mróz i w ciemności prawie odbywać nimostrę. Codzień nad ranem
budzę się z myślą o tem. Przykro mi bardzo że musisz zostać bez pieniędzy
a widzisz i Stasiowie się obawiali i kilka razy się pytałam a nie chciałeś
aby Ci przysłać. Dziś trzy miesiące od naszego rozstania Dziubku a zdaje

28/II 915

K. u. K. Militärzensur
Lemberg

9

Absender
Odesilatel:
Nadawca:
Mittente:
Posiljateli:
Posiljac:

Abs. Róża Katzenellenbogen
Lwów (Lemberg)
ul. Kolskiego? l. 4

[illegible]

FELDPOSTK.

Wielmożny
Oskar Katzenellenbogen
Einj. Freiw.
Bielitz-Biala
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug?

Niedziela 28/XI 915

Mój Dziéśku drogi! Przeczuwam, tak mi się jakoś zdaje że musieliście wczoraj dopiero stanąć na miejscu. Bardzo chciałabym już wiedzieć jak przebyłeś tę podróż i taki mróz, jak z mieszkaniem i w ogóle jak się urządziłeś. Nie bierz tak pieniędzy jak ostatnim razem, nie ma potrzeby Dziéśku, sprawiasz mi tem wielką przykrość! Wprost jestem zmartwiona byłam jak się dowiedziałam że masz jeszcze jakieś pieniądze, musiałeś sobie tam wszystkiego odmawiać! Wybieram się do Ciebie i może lepiej Cię zagospodaruję. W kartce wysłanej we czwartek już do Białej pytałam się czy chciałbyś abym do Ciebie przyjechała i nie czekając nawet, spodziewanej zapytującej odpowiedzi, będę się starała już od jutra o paszport. Koniecznie daj sobie zaraz płaszcz futerkiem podszyć, bo nie jest [illegible]

6/12 15

10

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lwów (Lemberg)
Kościuszki 14

Feldpostamt

Feldpostkarte.

K. u. k. Militärzensur
Lemberg.

Wielmożny

Oskar Katzenellenbogen

Einj. Freiw.

Nikelsdorf bei Bielitz

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.

Poniedziałek 6/XII 915

Mój Dziubku drogi! Dziś dostałem Twoją Kartkę, natychmiast
zejdę i poślę Ci pieniądze express. Dzięki Bogu żeś zdrowo
przebył tę podróż. Myślę że przecież pozwolą Ci mieszkać pry-
watnie, że tylko pierwszego dnia ulokowali wszystkich razem,
o ile sobie przypominam z początku tamtym razem było tak
samo, zresztą mógłbyś poprosić o to kogoś starszych rangą,
pewnie by nie odmówili. Wyobrażam sobie że to by było dla
Ciebie wprost rozpaczliwe być wciąż razem z tymi wszystkimi
wspólnymi lokatorami. Mieszka teraz stale w Bielsku, siostra
Mańka, Resia, dobrze by było abyś których zwiedził, znają być
dość sympatyczni i mogli by Ci być pomocni ewentualnie w
wyszukaniu mieszkania. Adres jej: Schießhausstrasse N. 21.
Ostatnią moją Kartkę musiałeś w każdym razie odebrać, bo
była właśnie do N. adresowana. Wstąpię także do „Wieczornej"
i podam Twój nowy adres, aby od dzisiaj znów przysyłali. Ca Dziubnie [illegible]

18/XI 15

Absender
Odesilatel
Nadawca
Посилаючий
Mittente
Pošiljatelji
Pošiljać
Presentator

Bei Katzenellenbogen
Lwów (Galizien)
Kilińskiego 6 H

FELDPOSTAMT ....

Feldpostkarte.

Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen
Einj.-Freiw.

in

(Ungarn) Derecske bei Debrezin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

24/XI

Czwartek 19/XI 9/15

Mój drogi Dziósku! Nie dostałam dziś, jak zwykle we czwartek twego listu z niedzieli, a tak mi tęskno do kocha[illegible] listu od Ciebie. — Zima już od dwóch dni w całej pełni i w całej powadze, świat zasypany śniegiem, myślę że wyjazd Twój dlatego może będzie opóźniony, bo pociągi pewnie nie będą szły. Kartkę tę wysyłam na nie pewne tory, bo może jednak już będziesz w drodze. i troskam się czy dostałeś futerko, czy znalazłeś tam kogoś kto przetrzyma[illegible] ci to nowy i czy Ci nie będzie zimno. W dniu urodzin Twoich będę przy Tobie całem sercem, rano wcześnie, jak zwykle winszowanie z "zacałowywaniem" wyjazd[illegible] z najserdeczniejszymi pocałunkami i innymi [illegible]. Kwiatków niedzielnych nie mogę Ci dać jak zwykle, bo nigdzie nie można kupić i nie ma. Dziś jeszcze zrobiłam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Różka

5/10 15

R | Lemberg 1
35

Absender
Odesílatel
Nadawca
Посилаючий
Mittente
Pošiljatelji
Pošiljač
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
ul. Ossolińskiego l. 4

K. u. k.

Feldpostkarte.

DERECSKE
1915 OKT.

Wielmożny Pan

1736

Oskar Katzenellenbogen
Einj.-Freiw.

in

(Ungarn) Derecske bei Debreczin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

10/20

FELDPOSTAMT

Wtorek 5/X 915

Mój Dziosiku! Byłam wczoraj u adwokata, on Ci napisze i całą sprawę przedstawi ze stanowiska prawniczego - nic nie jest winien, zdaje się że nie mógł prędzej ani inaczej postąpić, obawy były nieuzasadnione. Sprawa wygrana, ale niestety nie tak jak sobie życzyłeś. Zresztą nic by się na tem nie zyskało, bo kurs Rubla jest teraz 2 Kor. 22 hal. i w Skarbku budowym się pytałam i wiedziałam że tak płacili. Jak zechcesz tak się to ułoży, tylko rozważ spokojnie a jeżeli napiszesz do L. to na miłość Boską bardzo grzecznie, bo zauważyłam że już jest mocno urażony, przeczytał mi Twoją kartkę, czuje się w niej niesłusznie" a nie ma powodu bo wykluczone aby na jakieś osobiste korzyści reflektował. Zostawszy zdaje się wzmianka o wypłaceniu mu kosztów przez mnie była ani potrzebna. Jak się czujesz? Ja tutaj też chwili spokoju, nawet z tego myśla, z możliwości ożenie się nie mogę. To nie może być. Oczekują mnie że jeszcze nie raz będziesz stawał przed lekarzem. Jest pewne zaledwie. Całuję Cię

obrót

1/10 15

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
ul. Kościuszko l. 4

FELDPOSTAMT

Feldpostkarte.

Wielmożny Pan
Oskar Katzenellenbogen
in Einj. Freiw.
(Ungarn) (Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

Piątek 1/X 915

Mój Dziosku! Całą noc w zdenerwowaniu i bezsenności wciąż myślałam o Tobie, z wczorajszej kartki widzę jak Ci ciężko i jeszcze niepokoiłeś się że nie pisałam, a to tylko wczoraj nie doszło, słyszę z rozmaitych stron że z opóźnieniem dwiema wszystkie prawie listy tam przychodzą, dobrze że ostatni wysłałam polecony. Już chciałabym Cię uspokoić Dziosku i ostrzec Ci wszystko, jakże mogłeś pomyśleć że nie pisałam. Najwięcej się lękam jak przebyłeś to zmoknięcie, czyś zdrów, czyś się nie przeziębił? Ciągle myślę o Tobie. Pogoda jest znowu najcudowniejsza jak nigdy, ale mnie smutno jak nigdy w życiu. Całuję Różka

17/10 15

14

K. u. K. Militärzensur Lemberg

Feldpostkarte.

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljać
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lwów (Galizien)
ul. Ossolińskiego l. 4

FELDPOSTAMT

Wielmożny

Oskar Katzenellenbogen

Einj. Freiw.

in

(Ungarn) Derecske bei Debreczin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.

Einjährigenzug

24/X

Niedziela – popołudniu 17/X 915

Dziubku mój drogi! O tej porze, w niedzielę zwłaszcza jak mam
się zebrać aby wyjść z domu zwłoję ani się że nie ma po co, na co
a co tam robi mój Dziubku, może także teraz w tej chwili właśnie o mnie
myśli; może Ci także smutno. Jest to przecież pora kiedy byliśmy zawsze
jak daleko pamięć sięga razem. Bardzo mi smutno Kochanie Dziu-
biuńko, źle i zimno. Bardzo się martwię że jest tak zimno a Ty nie masz
nic ciepłego do ubrania. Znalazłoby się jakieś futro do podszycia
Twego żołnierskiego płaszcza i można by coś kupić, bo tu teraz takie
rzeczy któreby się bardzo nadawały tylko nie wiem jak Ci to posłać.
Pakunek który Ci wysłałam we czwartek z prowiantami (przeważnie
-słodycze bo poinformowali mnie na poczcie że to jeszcze najłatwiej pójdzie) musiałam
nadać na własną odpowiedzialność, inaczej nie można było i kto wie
czy go dostaniesz. Czy przychodzą Ci gazety od dziewiątego? Ja chciałam [illegible]

20/10 15

15

K. u. k. Militärzens[ur]

Feldpostkarte

Absender
Odesilatel
Nadawca
Mittente
Pošiljatelji
Posiljač
Presentator

Róża Katzenellenbogen
Lemberg (Galizien)
[illegible] 4

FELDPOSTAMT

Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen
in Einj. Freiw.
(Ungarn) Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenkurs

20/8

Czwartek 14/X 915

Kochany drogi Dziośku! Prawie cały tydzień nie miałam
żadnej wiadomości od Ciebie – ostatnią w piątek a dziś
dopiero przyszły twoje listy. Jestem zmęczona czekaniem
i rozstrojona całkiem, ostatecznie, wczorajszą noc nie
spałam ani przez moment z niepokoju. Jestem zagniewana,
piszę tylko kilka słów, tylko abyś miał jakiś
znak życia. Wszystko co mi donosisz wcale mnie nie
pociesza, tak Ci się tylko wydaje, widzę tułaj się może
być i dzieje się całkiem inaczej. Jutro może więcej. Całuję Cię
Dziośk

25/10 15

6

Absender:
Odesílatel:
Nadawca:
Посилаючий:
Mittente:
Pošiljatelj:
Pošiljač:
Presentator:

Róża Katzenellenbogen
Lwów (Galizien)
Ossolińskich l. 4

Feldpostkorrespondenzkarte

k. u. k. ...ärzeit...
Lemberg.

Wielmożny Pan

Oskar Katzenellenbogen
Einj. Freiw.

(Ungarn) in Derecske bei Debreczin

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenschule

31/X

Poniedziałek 25/X 915

Mój Dziosiku! Czemu od czwartku do dziś (piąty dzień!) nie mam żadnej wiadomości? Jestem zaniepokojona. Gniewam się Kominiarzku. Już kilka razy się pytałam czy dostajesz gazety zaprenumerowane przed dwoma tygodniami i pakunek wysłany przed dziesięciu dniami, ale nie mogę doczekać się odpowiedzi. Posyłam Ci szelik znowu na chybił trafił, znało wariat więc jako list polecony, może pewniej dojdzie. W ogóle na ostatnie kilkakrotne pisanie nie mam odpowiedzi. Byłabym dzisiaj list pisała, ale się gniewam, ale jak zawsze całuję Cię mocno

Kózik

27/10 15

17

Absender:
Odesilatel:
Nadawca:
Mittente:
Posiljatelj
Posiljać:
Presentator

k. u. k. Militärzensur

Feldpostkorrespondenzkarte.

Wohlgeboren Herr

Oskar Kotzenellenbogen

Einj. Freiw.

in Derecske bei Debrecin

(Ungarn)

55 Inf. Reg. III Ersatz Comp.

Einjährigschule

I. 28.
II. 31.
III. 5.
IV. 7.
V. 10.
VI. 14.
VII. 17. 19.
VIII. 21.
IX. 24.
X. 28.
XI. 1.
XII. 2.

28/X

Czwartek 24/X 915

Moja Dziecinko droga! [illegible] w ciekawem – tu przysłowiowo
[illegible] na Kowie(?) – tu [illegible]:
Wczoraj [illegible] z Nowojorsku(?). Wszystko mi się [illegible]
[illegible] przez trochę, ale nic wiem nic o twoich
wskutek [illegible] urlopu czwartku. Wtedy
już wiem, że dostajesz z gazety – nie wszystko gdzie
przypadło. Od Dziewanowskiego nareszcie dowiedziałam
się gdzie jest mój brat – pamiętał(?), spotkał go przy
[illegible] na straży w Przemyślu i wspomina że
z nim – jest tam zajęty w szpitalu. Czekam aby
po [illegible] od niego. W ostatnim czasie prócz
tylko dwa razy w tygodniu. Ponieważ jest
dość [illegible] ciekawe mi. [illegible]

P.S. Adres Bettingera:

Wien XVII Alserg. 36 Czwartek 9/XII 915 18

Mój Dziósku drogi! Wyobraź sobie że za parę dni się zobaczymy. Prawdopodobnie jutro albo pojutrze dostanę paszport i później tylko jeszcze w Komendzie przypieczętuję i jazda. Więc jeżeli nic nadzwyczajnego nie stanie mi na przeszkodzie, to w niedzielę albo we wtorek rano o 10tej 40 min. stąd wyjadę pospiesznym i następnego dnia rano wcześnie byłabym w Bielsku. Jest to jedyny zresztą pociąg i bardzo dogodny, tylko się będę musiała całą noc przeczekać w Dziedzicach, dwie albo trzy stacje za Krakowem, nie ma potrzeby. Ale mniejsza o to.

Po cichu zatkiem Ci powiem, że chciałam z duszy całej utoczyć tę jazdę tak, aby jutro właśnie w ten najpamiętniejszy dzień być z Tobą, cóż kiedy nie było teraz na żaden sposób możliwe tak dobrze przy„ spieszyć, a podania o paszport nie mogłam wnieść wcześniej, aż dopiero kiedy dostałam pewną wiadomość że jesteś w drodze do Bielska. Ale sobie to powe„ tujemy. Jutro cieszyć się będę na samą myśl że wkrótce Cię naprawdę zobaczę, i sama myśl o tem znacznie mnie uspokaja i jestem mimo to prawie pewność wyjazdu zatkiem rozradowana. Bo wiesz Kwiatku złoty, od ciągłej troski o Ciebie i ciągłej tęsknoty, byłam zwątpiona

chwilami jak nadymiona. Ale trochę mi radość psuje się nie mam dotychczas żadnego listu prócz tej jednej kartki pisanej wprost po przyjeździe, nie wiem co i jak sobie wszystko ułożyłeś a liczyłam najpóźniej dziś na obszerne i dokładne o wszystkiem wiadomości. Przyjadę z tego powodu nie śmiesz zagniewana i przypuszczę że się będziesz musiał bardzo długo, niespokojnie, mnie przepraszać; zresztą jedyną też i największą przyjemność gniewania się zawsze. Obawiam się także trochę się może nie dostałeś żadnej mojej kartki a pisałam dwa razy do Bielska i dwa razy do Wikelad. Ale możliwe, bo w ostatnim czasie korespondencja moja miała pecha i w taki czy owaki sposób mogła

przepaść, zaginąć się w drodze i do rąk
Twoich nie dojść. Przypominałam sobie że
trzeba byś napisał jak najprędzej do Rettingera
Słyszałam że wybiera się do Piotrkowa i mógłby
go list później nie zastać. Musisz mu wy-
świetlić jakieś losy Twoje obecnie, bo on wie
tylko o wyniku pierwszego asenterunku.
Brat przysłał Mamie znowu pieniądze.
mieszkanie jeszcze za zimę wciąż nie
zapłacone, bo gospodarz dotychczas nie
wrócił i nikt się nie upomniał. Trzeba z tem
jeszcze czekać. Bardzo mnie boli że muszę ją
sama zostawić i dlatego nie będę mogła długo
z Tobą pozostać. Codziennie przed południem ją odwie-
dzałam i załatwiałam potrzebne sprawunki, co
do sprawunków to i tak się załatwi bezemnie
ale boli mnie tak że będzie zupełnie samotna. Antek jest już
od kilka tygodni; był u nas, a raz także przyjechał do
Krakowa w niedzielę. Wczoraj go widziałam na kolejnie
[illegible]. Dziś i jutro będą [illegible], pójdę także. Do widzenia

tysiąc pocałunków i uścisków

5/XI. Wtorek 26/X 915 19

Mój Dziastku drogi! Kończy się list twój jeszcze wczoraj wieczór przyszedł — miałam noc spokojną, cieszyłam się że Ci mierle, żeś zdrów, bo jak dwa, trzy dni nijak o wiadomości nie znam, zaraz tobie Bóg wie co myślę, że pewnie coś złego spotkać Cię musiało. Nie wolno Ci się nigdy gniewać i nie pisać w odwecie że ja za mało piszę, złożona się także często opóźnienie poczty temu winne. Poza tem jak Ci już wspominałam jestem wciąż wstrętnie niespokojna, tak że nieraz nawet gazet nie mogę przeczytać porządnie, a wtedy trudno się zabrać więcej niż na kilka stron. W każdym razie dwa razy na tydzień najmniej piszę, czasem więcej, a to jest więcej niż bym do kogokolwiek w świecie pisała, boś Ty mi droższy nad wszystko w świecie. A ze świeżych w ostatnich dniach dużo Ci opowiedzieć. Przedewszystkiem to, że jak Ci już w którejś kartce doniosłam, brat mój jest w Przemyślu i że przysłał dziś Mamie 400 Kor. Dobre i to, skoro mieszkania na razie jeszcze zapłacić nie będzie można. Mama jak dawniej, czasem czuje się lepiej, czasem gorzej. Że ciebie nie ma, jeszcze nie wie. Od wczoraj już nie kłopoczę się bułkami bo znaleźli piekarza, który to przyjmuje i dobrze robi

Feldpost

26/10 15

K. u. k. Militärzen[sur] Lemberg.

Adresse: Wielmożny Pan Oskar Katzenellenbogen in Derecske bei Debreczin (Ungarn) 55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp. Einjährigenabteilung

ABSENDER

Name: Róża Katzenellenbogen

Truppenkörper: Lwów (Galizien)

Feldpostnummer: Okólskiego l. 4

a słowa cały ten proceder rotaturia. Wczoraj w ogóle
był dobry dzień. Od Gienia był miły list, wyjeżdża
teraz i wkrótce także Ciebie odwiedzi. Z Baronem
w ostatnich czasach kilka razy się spotkałam,
jedzie, czy też już pojechał na Węgry, do [illegible],
pewnie Ci da znać o sobie. Raz w jakimś liście
pytałeś się o moje sprawy toaletowe – zmartwiło
i rozbawiło mnie, że pytasz się nawet czy mam próbki
Aler, Kajan, Kopein, ja próbki zresztą tylko dla Ciebie
brałam. Dotychczas jeszcze mi, tylko sukienkę nową
dałam zrobić, w kolorze electrique, cały jednostajny, z góry aż
po sam dół na guziczki zapinany, nie mogę Ci się jeszcze
w nim pokazać, bo nie jest gotowy, pewnie będzie ładny. W tym
sweterku było mi już bardzo zimno, osobliwie z rana jak się wyprawiam
z łóżka to zimno. Kostyum noszę stary i kapelusz także, tylko
zamiast tych zielonych skrzydełek dałam go upiąć czarną
wstążką z letniego. Myślę sprawić nowy płaszcz, że sukienka
czarny albo brązowy, którym w zimie obejdę się bez kostyumu
i bez płaszcza. Wszystko tak okropnie drogie że i z tego także
powodu nie chce mi się do tego zabrać. Jakoś mi opatrznie [illegible]
bez Ciebie wybierać i załatwiać sprawunki. Tutaj w domu nic
tak się nie dzieje ważnego, mieszkania wynajęte, nie wszyscy
płacą, Janiszki był i zapłacił za cały rok. Mama Twoja była w
Samborze przez tydzień. Olimpia z dziećmi przyjechała za dwa, trzy
dni tu na stały pobyt, Maniek w Wiedniu stara się o spensyono-
wanie i o posadę. Ja z Januszkiem będę tak jak dotychczas
sama. Cieszę się że dostałeś paczkę, było tam także serdeczki, karbeta-
pki i cytrynki, nie wiem czy odebrałeś, może to ci zaspokoi po-
trzebę. Na antypie znowu dosyć

K. u. k. Militärzensur Lemb...

Feldpost

Adresse Wielmożny Pan
Oskar Katzenellenbogen
(Ungarn) in Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigfreiwillig

ABSENDER

Name Róża Katzenellenbogen
Truppenkörper Lwów (Galizien)
Feldpostnummer Okólskiego l. 4

17/XI.   Wtorek 2/XI 915   20

Mój Dziusiku drogi! Kartkę Twoją dostałam wczoraj – na prawdę kartkę tylko z rozmysłu tak, nie jesteś dobry chłopiec, jestem zagniewana wielkim sercem – już odpłacając się „pięknem za nadobne" postanowiłam wysłać tylko depeszę, a tych jeszcze poczta nie przyjmuje niestety. Zresztą muszę Ci powiedzieć że przygotowałam już różne te rzeczy aby Ci posłać jutro okazją. Jest tu od dwóch dni Stasio Unger w przejeździe do Królestwa, jedzie wnet na Kraków i tam nada pakunek dla Ciebie. Stąd wiąże się jeszcze wciąż nie można (chociaż dzisiaj słyszałam w którymś sklepie że od wczoraj przyjmują) a wtedy Ci posłałam tylko przez wyjątkową grzeczność [illegible] na poczcie. Unger bardzo żałował że wiedzieliście nic o sobie na Węgrzech: już prawie od dwóch miesięcy tam nie jest, byłby mógł się z Tobą zobaczyć. Bardzo był przez ten cały czas ciekaw co się z nami dzieje, jakoś się ostatecznie dowiedział że jesteśmy tutaj, później pod koniec lata ktoś puścił wiadomość że przyjechaliśmy do Wiednia, że mnie widziano, ale prędko się wyjaśniło że nie. Jemu [illegible] się, wcale dobrze się powodzi. Spotkałam go w [illegible]. Byliśmy w [illegible] wszyscy razem. Henryś przyjechał w sobotę wieczór

Bardzo zmartwiłeś, ukiem wyglądają doskonale, Stacha kolosalna. Właśnie przywiozła futerko które Ci przysyłam dawniej było Twojej Mamy. Jest bardzo cienkie i dlatego kupiłam Ci jeszcze wateliny, trzeba ją włożyć w środek pod futerko, myślę że znajdziesz tam w wojsku krawca który potrafi Ci to wszyć. Czy rękawiczki już doszły? Listy Twoje przeglądałam, w ostatnich dwóch tygodniach są tylko z niedzieli i czwartku, z wtorku nie ma. Zapomniałam Ci donieść że już dość dawno był znowu list od Bellingera, są dalej we Wiedniu jest im dobrze, bardzo proszą o odpowiedź, chciałam nawet kilka słów napisać, ale jak zwykle odwlokłam się i nie nie pisałam. P. przysłał 686 Kor., nie byłam pewna czy trzeba przyjąć, Lesser powiedział się tak, że to bez żadnej umowy. Czy teraz chyba są Ci potrzebne pieniądze, ile Ci posłać? Prosili aby Ci posłać pozdrowienia Rehorowska, Treter, Norbert, może jeszcze ktoś, ale w tej chwili nie pamiętam. U Norberta byłam w księgarni, zwróciłam mu książki, zaofiarował mi inne do wyboru, ale nie nie miał takiego co bym chciała przeczytać, wzięłam jakąś powieść Kiplinga. Przeczytałam kilka książek Shawa z dużem zainteresowaniem. W ogóle czytam niewiele. Przechodzę często przez ogród, jak dawniej, ale bardzo jest teraz smutny. Ja Kajmi, Kopain — a smutny dnie, tygodnie, miesiące — całuję Cię mocno Dorka

4/10 15

Feldpo[st]

R Lemberg 1
111

Adresse Wielmożny Pan
Oskar Katzenellenbogen
Einj. Freiw.
(Ungarn) in Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.
Einjährigenzug

177

ABSENDER
Róża Katzenellenbogen
Etappen...per Lemberg (Galizien)
Feldpostnummer ul. Okólskiego l. 4

10/10

DERECSKE 915 OKT ... BIHAR

K. u. k. Militärzensur
Lemberg.

P.S. Do adwokata w sprawie tej pojutrze pójdę i dokładnie się rozmówię, wtedy Ci napiszę. Bo ja mam inne obawy, ale bądź spokojny.

Poniedziałek 4/X 915

Mój drogi Dziusiku! Wczoraj dopiero dostałam Twój list z wkładką i ze środy także, razem. Nie zdołasz sobie wyobrazić jak po całem napięciu oczekiwania i niepokoju przyjęłam tę wiadomość i nie mam słów by Ci powiedzieć. Czytałam niezliczone razy i nie wierzyłam własnym oczom. Bo kiedy jechałeś do Rzeszowa nie było mi co prawda tak okropnie jak teraz, ale mimo osobliwości niepokoju nie traciłam przecież ani na chwilę nadziei że wszystko dobrze wypadnie. Jestem w rozpaczy. Ko mi w świecie nie chce by tak zostało. Jest jeszcze tysiące dróg i masz prawo na tysiąc sposobów się bronić. Tylko trzeba coś robić. Po drugie źle się stało żeś zaszedł tak daleko. Trzeba zrobić wszystko co jest możliwe. Byłeś i jesteś jeszcze zawsze chory, każdy lekarz który Cię zbada to potwierdzi, przecież pamiętam doskonale że wszyscy lekarze zawsze Ci tak mówili i że to jest niebezpieczne, więc takie szafowanie i szarpanie ostatecznością, jakiegoś ciężkiego wybuchu choroby

byłoby nie do darowania. Nie mogę się powstrzymać od płaczu i serce mi pęka z bólu jak tylko myślę jak się tam teraz poniewierasz. Ani na moment nie schodzi mi z myśli, nie mam spokoju ni w dzień ani w nocy. To wszystko są nerwy niesłychane. Nie rozumiem Cię, może Cię wydostać stamtąd. Zdaje się że gdyby cała sprawa tylko dostała się w ręce jakiegoś rozumnego człowieka, to by się wszystko wyjaśniło, jaka krzywda Cię spotkała. Mówią tu, że w Twoim wypadku był najlepszy, lepiej niż gdybyś miał [illegible] powrócić, bo za dwa miesiące mogłoby się wszystko powtórzyć. Od z początkiem to nie pozwolim Ci na żaden sposób tak dalej gospodarować, musisz jeść obiad codziennie, bez względu na to ile kosztuje, pieniądze Ci poślę, pewnie już [illegible], tylko abyś mi napisał że nie wyruszasz gdzieś tymczasem, boję się by w takim wypadku gdzieś po drodze nie przepadły. O znajomych nie wiele Ci mogę powiedzieć, mało kogo spotykam. Gienia ten znajomy twój dawny, którego i my w Janowie widzieli ma być w Stanach. Salonty spróbuję do niego napisać, aby Cię odwiedził, nie będziesz przynajmniej tak osamotniony. Jestem wciąż przy Tobie. Całuję i ściskam mocno

9/10 15

Feldpost

Adresse Wielmożny
Oskar Katzenellenbogen Einj. Freiw.
(Ungarn) in Derecske bei Debreczin
55 Inf. Reg. III Ersatz-Komp.
Einjährigenzug

ABSENDER

Name Rózia Katzenellenbogen
Truppenkörper Lemberg (Galizien)
Feldpostnummer ul. Kołłątaja l. 4

k. u. k. Militärzensur Lemberg

22

Sobota 9/X 915

Mój Dziosku drogi! Zostawiłeś mnie od niedzieli do czwartku wieczór bez żadnej wiadomości po tych ostatnich tak smutnych i bolesnych. Nie mogę tak. Nachodzą mnie wtedy najczarniejsze myśli. Lęk i obawa bez granic. Wiesz przecież sam jak mi bez Ciebie jest ciężko, rozstanie z Tobą już byłoby dość, a cóż dopiero w takich warunkach, te ostatnie zgryzoty i irytacje po paru dniach całkiem obez„władniają. I takie jest nasze pierwsze rozstanie Dziosku. Nie tracę nadziei ale jestem w rozpaczy. Myślę tylko nad tem co zrobić i jak by było najlepiej. Mówisz że brak Ci spokoju do skupienia myśli i uwagi by częściej pisać, ależ gdyby to miało być powodem to ja jeszcze wcale bym nie mogła pisać, bo wiesz ani snu ani chwili takiej by módz spokojnie zebrać myśli. Z wczorajszego Twego listu wyczuwam jakieś niezadowolenie z tego zdaje się co Ci pisałam [illegible] co i czemu? powiedz wprost i szczerze.
O znajomych nic właściwie nie wiem, tylko to że są tutaj wszyscy, i widuję z daleka. Borowski wrócił już dawno. Brodzkiego spotkałam na ulicy

i rozmawiałam z nim przez chwilę, pytał się o Ciebie
M. Szkockiej wszyscy się schodzą a ja nie byłam
tam wcale od Twego wyjazdu. Raz, w cukierni
widziałam Kranza, przyjechał znowu na kilka dni.
Otóż pokazało się że źle Cię zrozumiał i umieścił
ogłoszenie, w polskiej gazecie, naturalnie bez celu.
Prosiłam go by jeszcze raz ogłosił w Presse i w Zeit.
Obiecał i że w ogóle będzie się starał dowiedzieć, przy-
jedzie znowu jeszcze za miesiąc, albo mi napisze jak się
coś dowie. Z izby lekarskiej wied. przyszła odpowiedź
że niewiadomy a z Badenu list wrócił. Jak mogłeś
Dziobku nie poznać mego pisma, gazety ja sama
adresowałam i wysłałam. Od poniedziałku będzie
już można nadawać pakiety pocztowe, poślę Ci
jakieś prowianty. Jak z bielizną? czy Ci w ogóle
czegoś nie potrzeba? można coś kupić? Czy plombujesz
plombę? Uważaj i nie gryź nic twardego tym
zębem z którego Ci wypadła, bo mógłbyś się
złamać. Dzisiaj jest już zimno i prawdziwie
jesienna słota, boję się że lada dzień i do
Ciebie tam jesień się zbliży, koniecznie musisz
się w coś cieplejszego zaopatrzyć. Czy mówisz
zawsze „dobranoc Kiziu”? Pamiętaj:
Po "Kosiniaczku" całuję Cię mocno
Rorky

9/12 15

23

Express

Wielmożny

Oskar Katzenellenbogen

Einj. Freiw.

Nikelsdorf bei Bielitz

55 Inf. Reg. III Ersatz-Comp.

Einjährigenzug

LEMBERG 1 LWÓW 3a -9.XII.15 7

Lemberg 1 643

R

Róża Katzenellenbogen
Lwów (Lemberg)
Okólskiego l. 4

K. u. k. Militärzenzur
Lemberg.

NIEDER ORLISCH
12.XII.15
a

BERG 1

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

DIGITAL – CENTER

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.